

HYLÄTYT AASIT AUTTAVAT VAMMAISIA LAPSIA ROMANIASSA

Talven tullen Romaniassa hylätään satoja aaseja ja hevosia – niin kävi myös Sile-nimiselle aasille, joka jätettiin eläinsuojelujärjestön aasitarhalle nuorena oripoikana. Se oli hyvin laiha, eikä sen kavioita, haavoja ja ruhjeita ollut hoidettu kunnolla. Silen omistaja toimitti aasin kuitenkin omakätisesti tarhalle ja huolehti siitä, että se sai sieltä paikan. Kymmenien kohtalotovereidensa keskellä Sile tervehtyi ja voimistui. Viime keväänä Silen elämässä koitti uusi vaihe, kun siitä koulutettiin vammaisratsu ja se muutti asumaan Bukarestiin, vammaisten lasten hoivakotiin.

teksti: Marianna Lammi
kuvat: Alessio Mesiano

Aasien omistajat edustavat Romaniassa yhteiskunnan köyhälistöä. Köyhyys, kouluttamattomuus ja kaiken kattava niukkuus tarkoittavat aasin elämässä vakavaa aliravitsemusta, raskasta työtä, kehoja varusteita ja hoidon ja tarpeiden laiminlyöntiä.

Omistajalleen aasi on pelkkä välttämätön paha, johon suhtaudutaan kuin koneeseen tai kimpaleeseen lihaa, jonka voi aina korvata uudella, kun edellisen voimat ovat ehtyneet. Uupuneiden aasien piiskaaminen ja väkivaltainen pakottaminen on Romanian köyhällä maaseudulla tavallinen näky.

Aasien matka lasten luo

Save the Dogs and Other Animals -järjestö on ylläpitänyt Itä-Euroopan ainoaa aasien virallista turvakeskusta Romaniassa The Donkey Sanctuaryn avustuksella vuodesta 2007. Yhteistyön tuloksena liki sata aasia on pelastettu uuteen elämään. Vuonna 2010 käynnistettiin toinen, Romanian mittaapuulla ainutlaatuinen projekti, kun Bukarestissa sijaitsevasta lastenkodista tiedusteltiin, löytyisikö turvakuksesta työkykyisiä aaseja vammaisten lasten terapiakäyttöön.

Siitä käynnistyi hanke, jonka aikana isobritannialaisen Elisabeth Svendsen -säätiön asiantuntijat saapuivat Romaniaan valitsemaan soveltuvimmat aasit tehtävään. Ruunaksi muutunut Sile oli helppo valinta, sillä se tuntui nauttivan lasten läsnäolosta.

Alkukesästä 2011 Sile sekä Claudio, Boss ja Ioan siirtyivät

asumaan Don Orione -keskukseen Bukarestiin. Aaseja odotti uusi talli, tilava laidun, oma hoitaja sekä eläinterapiaan erikoistunut fysioterapeutti. Sopeutumista oli auttamassa aasien oma eläinlääkäri Roxana Topor. Hartaimmin aasien saapumista olivat kuitenkin odottaneet keskuksen 18 lasta sekä vanhainkodin asukkaat.

Aasit avaavat heidän elämässään aivan uuden mahdollisuuden – keinon liikkua ja nauttia läheisyydestä silloinkin, kun omat voimat eivät siihen riitä.

Orvoksi jäänyt Alex on elänyt koko elämänsä laitoksessa. Kuvassa hän ratsastaa viikon harjoittelun jälkeen.

Vuorovaikutuksessa lasten kanssa

Sile toimii nyt pienten lasten vammaisratsuna ja terapialemmikkinä. Sen selässä liikuntarajoitteiset lapset pääsevät kokemaan luonnollisen liikkeen ja harjoittamaan tasapainoaan, lihaksiaan ja koordinaatiotaan. Esimerkiksi keskivartalon lihasten harjoittaminen muulla tavalla on hyvin hankalaa.

Aasin satulaan nouseminen on monelle lapselle ensin hyvin jännittävä kokemus, mutta itsevarmuus kasvaa jokaisen askeleen myötä, jonka pieni ratsu ja ratsastaja voivat ottaa yhdessä. Lapsilla on oma hoitosuunnitelma ja tavoitteet aasiterapialle. Kun lapsi osaa istua satulassa suorana ja hymyillä, voidaan siirtyä seuraavaan vaiheeseen.

Ne lapset, jotka eivät kykene ratsastamaan, voivat istua isokokoisten aasien, Claudion ja Bossin, vetämien kärryjen kyydissä. Myös aasien sillittely, hoivaaminen, katseleminen ja haisteleminen on terapiaa. Monet lapsista ovat tulleet Don Orioneen Bukarestin kunnallisista lastenkodeista. He ovat elä-

"Alex suukottamassa Sileä ja loan seuraa vieressä. Aasien saavuttua Alex julisti hoitajille, että hänen parhailla ystävillään on neljä karvaista jalkaa."

neet vuoteissa koko ikänsä eivätkä kykene solmimaan emotionaalista suhdetta ihmiseen. Lempään ja rauhalliseen elämään he sen sijaan voivat luottaa ja kokea läheisyyttä aasien avulla.

Naapurissa sijaitsevan kunnallisen lastenkodin 17 autistista lasta pääsevät myös nauttimaan aasiterapiasta. Lasten ja aasien välinen kanssakäyminen on kuitenkin rajoitettu neljään tuntiin päivittäin ja aasien terveys ja stressitasot tarkastetaan kuukauden välein.

Eläinsuojelullinen näkökulma

Aasiterapian toteuttamisessa on mukana myös suomalaisia värejä. Save the Dogsin suomalainen yhteistyökumppani Kodittomien koirien ystävät ry vastaa aasien ylläpidosta ja hyvinvoinnista Don Orione -keskuksessa. Vuonna 2014 aasiterapiaprojektin päätökijä Fondazione Paideia vetäytyy hankkeesta, minkä jälkeen Save the Dogs ja Kodittomien koirien ystävät vastaavat sen jatkuvuudesta.

Kodittomien koirien ystävät ry:n ja Save the Dogsin toiminnan lähtökohdalla on aina ollut koko yhteisön huomiointi ja auttaminen. Aasiterapia on tästä arvokas esimerkki ja ensimmäinen virstanpylväs. Suunnitteilla on lanseerata lemmikkiterapiatoimintaa myös Save the Dogsin omalle toiminta-alueelle Etelä-Romaniaan uuden eläinsuojelukeskuksen myötä, kunhan se valmistuu ensi vuoden alussa.

Valistustyö, köyhien eläinten omistajien avustaminen ja tukeminen on hidasta, mutta ei sentään tuloksetonta. Silen hylännyt mies näki kasvattinsa televisiossa terapiahankkeen käynnistyttyä ja soitti liikkuvan puhelun aasien turvakeskukseen. Hän sanoi, ettei ole mistään niin ylpeä kuin päätöksestään luopua Silestä ajoissa. Hän on iloinen, koska hänen kasvattamansa aasi on nyt onnellinen ja tekee lapsia onnellisiksi.

Projektia voi tukea ryhtymällä yhden terapia-aasin kummiksi vähintään 10€:n kuukausittaisella lahjoituksella. Lisätietoa saa osoitteesta www.koirienystavat.com/aasiterapia.html

Kodittomien koirien ystävät ry on vuonna 2007 perustettu eläinsuojeluyhdistys, joka aloitti toimintansa tukemalla taloudellisesti Save the Dogsia kulkukoirien steriloinneissa ja muussa paikallisessa eläinsuojelutyössä sekä etsimällä koteja romanialaisille kodittomille koirille Suomesta. Yhdistys rahoittaa nykyään myös pienen hevosten turvakeskuksen toimintaa Romaniassa.